

УДК 657.6

JELClassification: M42

Феофанова І.В.,
канд. екон. наук, доц. кафедри обліку,
аналізу, оподаткування та аудиту,
Хорольська Н.В.,
Запорізький національний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Постановка проблеми. Особливе місце серед кредиторської заборгованості підприємств займають численні розрахунки з постачальниками та підрядниками. Від своєчасності розрахунків залежить успіх здійснення усієї діяльності суб'єкта господарювання тому, що через незадовільний стан розрахунково-платіжної дисципліни підприємство може стати неплатоспроможним. Ефективно контролювати стан розрахунків з постачальниками та підрядниками можливо лише за умови функціонування дієвої системи організації внутрішнього аудиту, результати якого дозволять сформувати необхідну інформаційну базу для прийняття своєчасних і об'ґрунтованих управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем організації внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками приділяють увагу у своїх працях такі науковці, як: Бразілій Н. М., Бутинець Т. А., Бутинець Ф. Ф., Бурковська А. В., Валуєв Б. І., Гнатенко Є. П., Михайлишин Н. П., Кулаковська Л. П., Огійчук М. Ф., Піча Ю. В., Петрик О. М., Садовська І. Б., Сирцева С. В., Сопко В. В., Усач Б. Ф. та ін. Подальших досліджень потребують питання організації внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Постановка завдання. Мета статті – вивчення організації внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наявність кредиторської заборгованості може бути як позитивним моментом фінансово-господарської діяльності, так і негативним. Якщо вона є в межах сум та термінів, що передбачені договорами, то це надає можливість користуватися деякий час додатковими фінансовими ресурсами. З іншого боку, за наявності значних сум кредиторської заборгованості відбувається зниження показників платоспроможності суб'єктів господарювання [1].

Основою виникнення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками є укладання договору. При цьому виникає юридичне зобов'язання, яке не відображається на рахунках бухгалтерського обліку та в Балансі (Звіті про фінансовий стан). Його відображення в обліку розпочинається тоді, коли суб'єкти господарювання, що уклали договір, перейдуть до виконання взятих на себе зобов'язань та за наявності умов відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання»: оцінка зобов'язання може бути достовірно визначена; існуватиме ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок погашення зобов'язання [4].

У разі невиконання укладених договорів можуть застосовуватися штрафні санкції, що теж повинно знайти відображення у бухгалтерському обліку. Виникнення неузгодженості правового та облікового середовища негативно впливає на формування звітної інформації щодо розрахункових операцій підприємства [1].

Поняття «розрахунки» та «заборгованість» в переважній більшості містять посилання на зобов'язання: розрахунки виникають за зобов'язаннями або зобов'язання випливають з розрахунків.

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» надається визначення зобов'язання як категорії бухгалтерського обліку та фінансової звітності: «зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди» [7].

За НП(С)БО 1, «зобов'язання – це заборгованість, котра виникає внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, викличе скорочення (зменшення) ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічної вигоди» [3].

Відповідно до «Концептуальної основи фінансової звітності», «зобов'язання – це існуючий обов'язок підприємства, що виник у наслідок минулих подій, у разі виконання якого очікується вибуття з компанії ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди» [5].

Отже, поняття є тотожними. Це є підтвердженням того, що національні стандарти бухгалтерського обліку створені на основі міжнародних та інформація, що міститься в них, не суперечать МСФЗ.

Зобов'язання розглядаються як кредиторська заборгованість, якщо вони:

- мають місце в теперішньому і є наслідком минулих фактів господарського життя;
- пов'язані з необхідністю минулих платежів з метою збереження господарських зв'язків підприємства або у відповідності з нормальним здійсненням господарської діяльності;
- мають визначений термін виконання.

Кредиторська заборгованість визнається, якщо вона відповідає її визначенню, може бути виміряна і є релевантною, достовірною [9].

Потреба у внутрішньому аудиті як одній із форм внутрішньогосподарського контролю зумовлена багатьма обставинами, зокрема, бажанням власника чи керівника знати про реальний стан справ на підприємстві, а також тим, що верхня ланка управління не займається безпосередньо контролем повсякденної діяльності підприємства, в зв'язку з чим вона відчуває потребу в інформації, що формується на більш низькому.

За визначенням Інституту внутрішніх аудиторів «внутрішній аудит – це незалежна, об'єктивна діяльність з надання гарантій та консультаційних послуг, що має приносити користь організації та покращувати її діяльність. Внутрішній аудит допомагає організації досягати поставлених цілей використовуючи системний і послідовний підхід до оцінки та підвищення ефективності процесів управління ризиками, системи контролю і корпоративного управління» [6].

Керівник внутрішнього аудиту повинен: з'ясовувати та враховувати очікування вищого виконавчого керівництва, ради та інших зацікавлених осіб відносно оцінок і висновків внутрішнього аудиту; періодично звітувати вищому виконавчому керівництву та раді щодо цілей, повноважень та обов'язків функції внутрішнього аудиту, виконання аудиторського плану, а також відповідності Кодексу етики та Стандартам. Звітність повинна містити інформацію про суттєві ризики та проблеми контролю, у тому числі про ризики шахрайства, проблеми корпоративного управління та інші питання, що потребують уваги вищого виконавчого керівництва або ради [6].

Отже, під внутрішнім аудитом розуміється комплекс процедур, спрямованих на виявлення, з одного боку, «слабких сторін бізнесу», а з другого – установлення шляхів їхнього усунення.

Бухгалтерський облік на підприємстві забезпечує керівництво організаційною інформацією, необхідною для прийняття управлінських рішень, та формує інформаційну базу для здійснення своєчасного контролю фінансово-господарської діяльності.

Служба внутрішнього аудиту на підприємстві, а саме функції внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками – ефективний вид контролю на підприємстві (рис. 1).

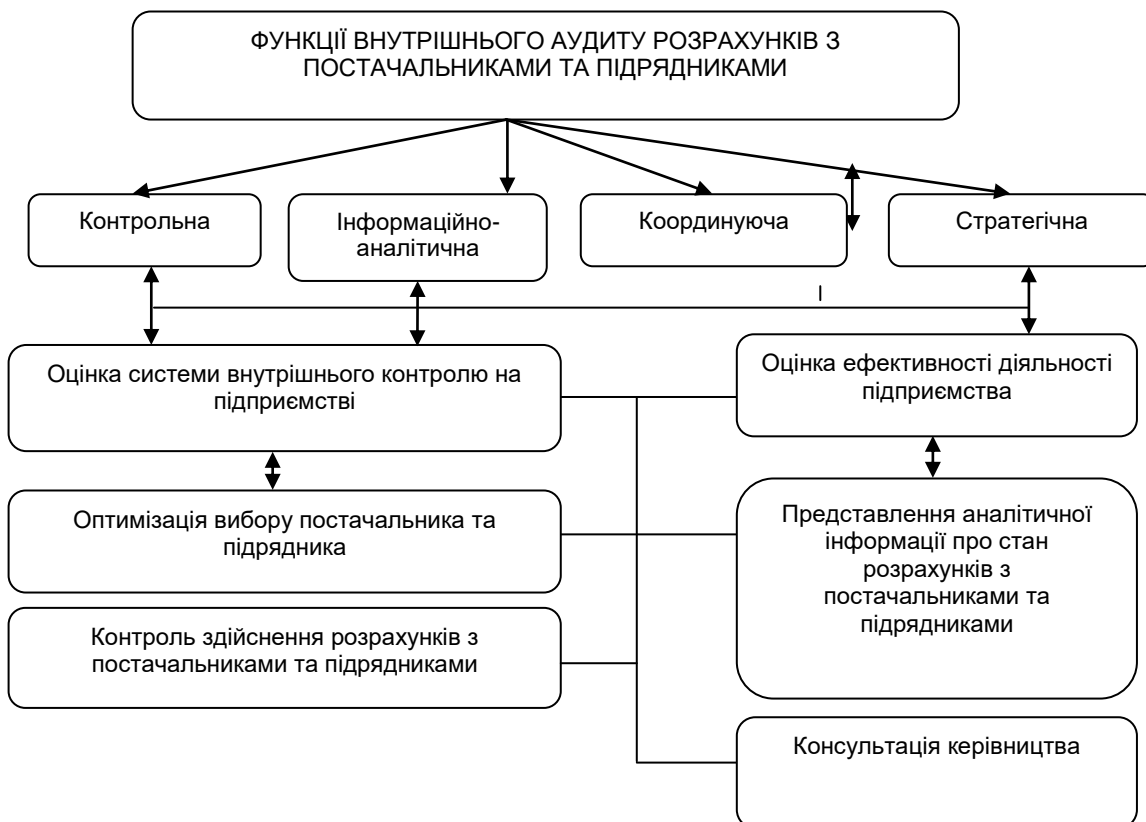

Рис. 1. Функції внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками
Джерело: розроблено авторами

Головне завдання внутрішнього аудиту полягає в забезпеченні задоволення потреб керівництва підприємства в частині надання контрольної інформації з різних питань, тому основними функціями внутрішнього аудиту є:

– оцінка системи внутрішнього контролю на підприємстві, надання пропозицій та рекомендацій із підвищення ефективності управління;

– оцінка ефективності діяльності підприємства – здійснення оцінки різних сторін функціонування підприємства (у тому числі сфери розрахунків з постачальниками та підрядниками) та надання пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення функціонування підприємства [8].

Економічна сутність внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками розкривається в його меті – перевірці правильності відображення у фінансові звітності, облікових регістрах, первинної документації підприємства інформації про розрахунки з постачальниками та підрядниками.

Завдання внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками подано на рис. 2.

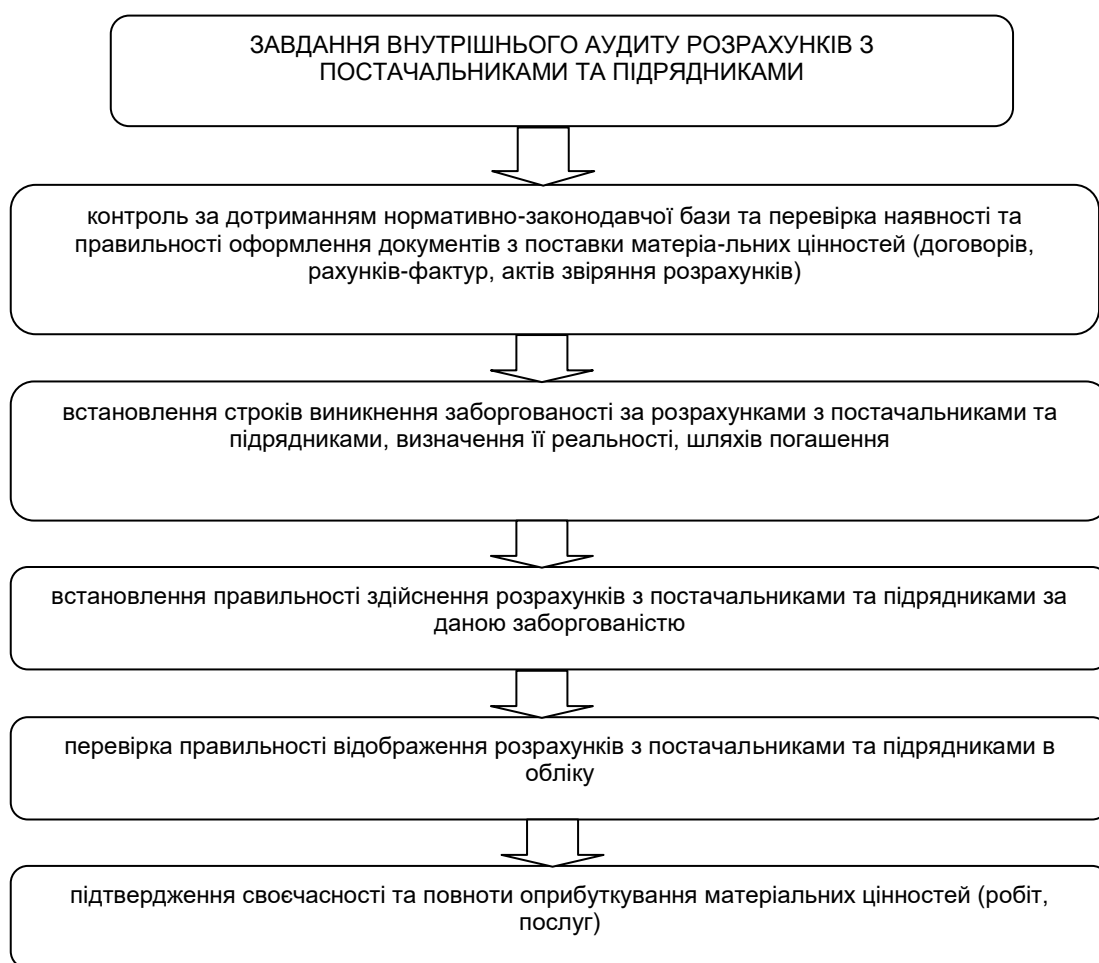

Рис. 2. Завдання внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками
Джерело: розроблено автором

На нашу думку, внутрішній аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками доцільно здійснювати у три етапи (рис. 3).

На першому етапі внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками перевіряється договірні зобов'язання: номенклатура, кількість, ціни, строки поставки, якість, повнота та своєчасність прийняття матеріальних цінностей, правильність розрахункових операцій. Також з'ясовують терміни виникнення кредиторської заборгованості, наявність її, термін позивної давності за якої минув і за якою пройшло більше, ніж 90 днів від терміну її виникнення та терміну погашення, визначеного договором. Кредиторська заборгованість терміном більше одного року перевіряється від моменту виникнення до моменту її погашення чи списання, проаналізувавши первинні документи.

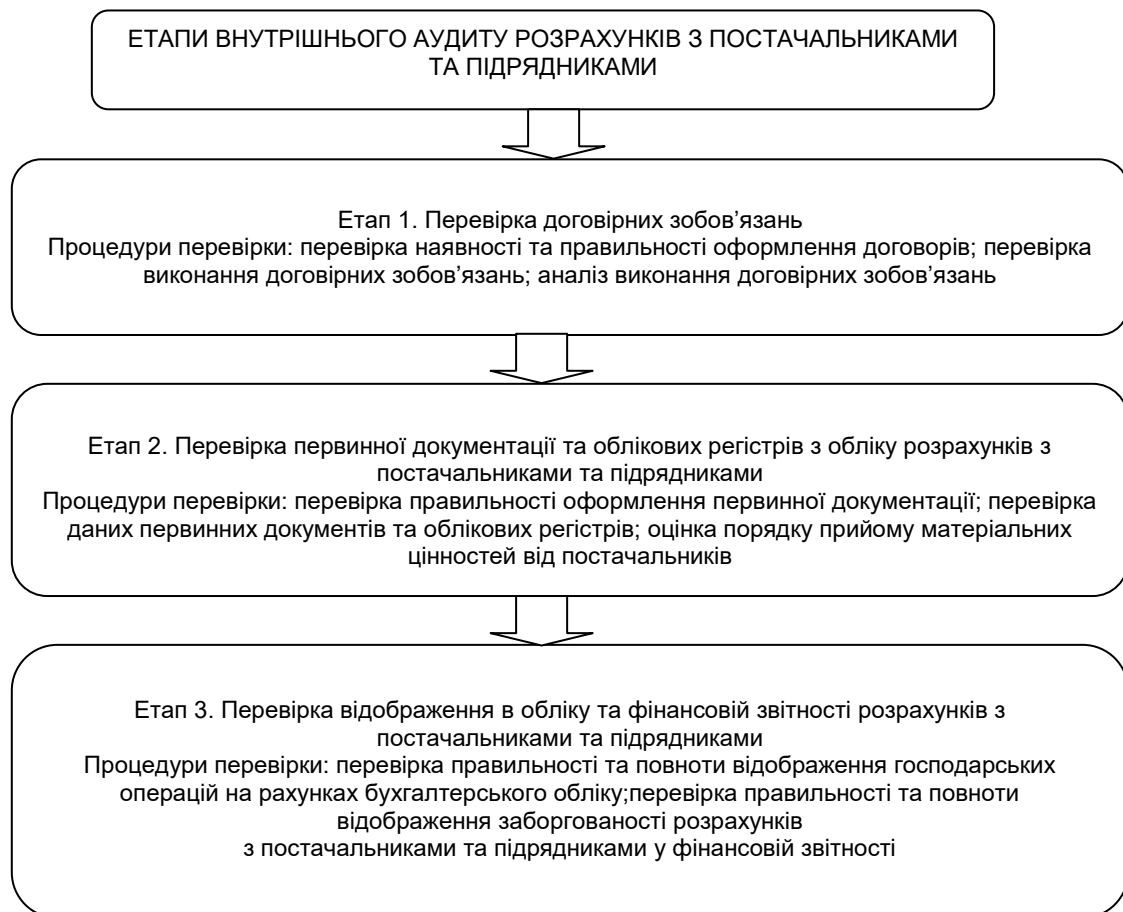

Рис. 3. Етапи внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками

Джерело: розроблено автором

При проведенні розрахунків з постачальниками внутрішньому аудиторю, перш за все, необхідно оцінити систему внутрішнього контролю на підприємстві. При цьому можуть також застосовуватись прийоми опитування (письмові чи усні) працівників підприємства. Для цього вивчаються такі питання:

- чи існують у наявності договори на поставку матеріальних цінностей;
- чи проводяться звірки з постачальниками (щоквартально, на кінець року);
- скільки відсотків охоплюють такі звірки всіх операції по розрахунках з постачальниками;
- кому надано право на отримання довіреностей, чи зафіксовано прізвище особи в наказі про облікову політику підприємства;
- чи реєструються рахунки-фактури постачальників в окремому журналі;
- чи мають місце факти неповернення невикористаних довіреностей на отримання товарно-матеріальних запасів;
- чи своєчасно висуваються претензії постачальникам;
- чи існують постійно діючі комісії з встановлення розбіжностей між фактично отриманими товарно-матеріальними запасами і даними, що вказані в супроводжувальних і первинних документах;
- чи завжди задовольняються висунуті постачальниками претензії;
- чи застосовуються штрафні санкції до постачальників за невиконання ними договірних зобов'язань;
- чи документально оформляється повернення матеріальних цінностей, що не відповідають якості, яка вказана в супроводжувальній документації;
- чи здійснюється завезення матеріальних цінностей постачальниками на підприємство без наявності договорів;
- чи розроблена для працівників бухгалтерії типова схема кореспонденції рахунків по розрахунках з постачальниками;
- чи своєчасно надходять у бухгалтерію документи постачальників на оприбуткування товарно-матеріальних запасів від матеріально відповідальної особи;
- чи здійснює бухгалтер перерахунок сум, що вказані в рахунках;
- чи звіряє бухгалтер ціни, що вказані в документах, рахунках-фактурах, накладних, товарно-транспортних накладних, актах прийому-передачі [2].

На другому етапі внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками перевіряється первинна документація та облікові реєстри з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками: дані первинних документів порівнюють із записами книг складського обліку, із відповідними бухгалтерськими рахунками, журналами; проводять інвентаризацію матеріальних цінностей. Особливу увагу приділяють перевірці документального відображення товарно-транспортних накладних, актам прийому-здачі виконаних робіт (послуг).

На третьому етапі внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками перевіряється правильність та повнота відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку заборгованості розрахунків з постачальниками та підрядниками у фінансовій звітності. При перевірці порівнюють: дані Журналу 3 і відомості 3.3 з реєстром операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками, даними податкового обліку (дані декларації з ПДВ); суми заборгованості по Балансу (Звіту про фінансовий стан) з даними оборотної відомості за рахунком 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», Головною книгою, з'ясовують відповідність сум між собою. Перевіряється облік розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи і надані послуги, де за кредитом рахунку 63 відображається заборгованість за одержані від постачальників товарно-матеріальні цінності, за дебетом – її погашення. При перевірці аналітичного обліку з'ясовують чи всі залишки на кінець попереднього місяця у розрізі постачальників і підрядників відповідають суммам залишків на початок наступного місяця.

Особливу увагу звертається увага на розрахунки з іноземними постачальниками – операції в іноземній валюті, своєчасність, правильність їх оформлення, проведення розрахунків і відображення курсових різниць.

В процесі перевірки внутрішні аудитори складають робочі документи, куди заносять інформацію, яка буде основою для формування думки у звіті або висновку. Структура робочих документів у кожного внутрішнього аудитора особиста, враховуючи досвід та особливості діяльності підприємства. В якості рекомендації запропоновано робочий документ (табл. 1) [9].

Таблиця 1

Робочий документ – Перевірка своєчасності погашення кредиторської заборгованості (за період, що підлягає внутрішньому аудиту)

Поста-чальник	Виникнення заборгованості		Погашення заборгованості		Залишок заборгованості	
	Згідно первинних документів	Згідно Журналу по рахунку 63	Згідно платіжних документів	Згідно Журналу по рахунку 63	Згідно первинних документів	Згідно Журналу по рахунку 63
	сума, грн	дата	сума, грн	дата	сума, грн	дата
1	2	3	4	5	6	7

Джерело: [9]

Внутрішній аудит за здійсненням розрахунків з постачальниками та підрядниками є запорукою платоспроможності та розвитку підприємства. Удосконалення облікового процесу розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві є основою процесу внутрішнього аудиту.

Створення системи внутрішнього аудиту на підприємстві дасть змогу:

- забезпечити ефективне функціонування, стійкість і максимальний розвиток організації в умовах багатопланової конкуренції;
- зберегти й ефективно використовувати ресурси і потенціал організації;
- своєчасно виявити і мінімізувати комерційні, фінансові та інші ризики в управлінні організацією;
- сформувати адекватну сучасним, постійно мінливим умовам господарювання систему інформаційного забезпечення всіх рівнів управління, що дає змогу своєчасно адаптувати функціонування організації до трансформаційних змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі[7].

Висновки з проведеного дослідження. Отже, внутрішній аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками є важливим елементом у системі контролю, адже своєчасна перевірка забезпечує формування повної та достовірної інформації про стан розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані матеріальні цінності, виконані роботи та надані послуги, необхідної користувачам фінансової звітності для управління та розвитку підприємства. Ефективна система внутрішнього аудиту повинна забезпечувати та сприяти формуванню позитивного результату діяльності підприємства. Запропонована послідовність проведення внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками допоможе провести внутрішній аудит ефективно.

Бібліографічний список

1. Бабенко Л.В., Фесенко В.В. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. Вип. 4(04). С. 419-424.
2. Бразілій Н.М., Лисенко О.О. Внутрішній аудит розрахунків з постачальниками і підрядниками як шлях вдосконалення системи внутрішнього контролю підприємства. *Збірник наукових праць ЧДТУ*. 2012. Вип. 1. С. 20-26.
3. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://buhgalter911.com/normat-ivnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/nacionalnyne-pologhennya-standartu-1021081.html> (дата звернення: 27.11.2019).
4. Зобов'язання: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11, затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <http://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standartbuhgaltersk-ogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021476.html> (дата звернення: 27.11.2019).
5. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009 (дата звернення: 25.11.2019).
6. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (стандарти). URL: <https://www.iaa.org.ua/wp-content/uploads/2013/08/IPPF-Standards-2017-Ukrainian.pdf> (дата звернення: 28.11.2019).
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 15.11.2019).
8. Сирцева С.В., Щербак М.М. Напрями вдосконалення обліку, аналізу та аудиту розрахунків із контрагентами. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 14. URL: <http://global-national.in.ua/issue-14-2016/22-vipusk-14-gruden-2016-r/2695-sirtseva-s-v-shcherbak-m-m-napryami-udoskonalennya-obliku-analizu-i-auditu-rozrakhunkiv-z-kontragentami> (дата звернення: 28.11.2019).
9. Шендригоренко М.Т. Актуальні питання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. *Молодий вчений*. 2018. № 1(53). URL: <http://elibrary.donnue.edu.ua/596/1/Шендригоренко%20Молодий%20вчений.pdf> (дата звернення: 29.11.2019).

References

1. Babenko, L.V. and Fesenko, V.V. (2016), "Applied aspects of accounting and internal control of payments with suppliers and contractors", *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, Iss. 4(04), pp. 419-424.
2. Brazilii, N.M. and Lysenko, O.O. (2012), "Internal audit of payments with suppliers and contractors as a way to improve the internal control system of the enterprise", *Zbirnyk naukovykh prats ChDTU*, Iss. 1, pp. 20-26.
3. Ministerstvo Ukrainy Ukrainy (2013), *Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti: Natsionalne polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 1* [General Financial Reporting Requirements: National Accounting Standard (Standard) 1], Nakaz MFU dated 07.02.2013 no. 73, available at: <http://buhgalter911.com/normat-ivnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/nacionalnyne-pologhennya-standartu-1021081.html> (access date November 27, 2019).
4. Ministerstvo Ukrainy Ukrainy (2000), *Zoboviazannia: Natsionalne polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 11* [Obligation: National Accounting Standard (Standard) 11], Nakaz MFU dated 31.01.2000 no. 20, available at: <http://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standartbuhgaltersk-ogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021476.html> (access date November 27, 2019).
5. *Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti* [Conceptual basis of financial statements], available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009 (access date November 25, 2019).
6. *Mizhnarodni standarty profesiinoi praktyky vnutrishnoho audytu (standarty)* [International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)], available at: <https://www.iaa.org.ua/wp-content/uploads/2013/08/IPPF-Standards-2017-Ukrainian.pdf> (access date November 28, 2019).
7. Verkhovna Rada Ukrainy (1999), *Pro bukhgalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini* [About accounting and financial reporting in Ukraine], Zakon Ukrainy dated 16.07.1999 no. 996-XIV, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (access date November 15, 2019).
8. Syrtseva, S.V. and Shcherbak, M.M. (2016), "Directions of improvement of accounting, analysis and audit of payments with counterparties", *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, Iss. 14, available at: <http://global-national.in.ua/issue-14-2016/22-vipusk-14-gruden-2016-r/2695-sirtseva-s-v-shcherbak-m-m-napryami-udoskonalennya-obliku-analizu-i-auditu-rozrakhunkiv-z-kontragentami> (access date November 28, 2019).

9. Shendryhorenko, M.T. (2018), "Actual issues of audit of payments with suppliers and contractors", *Molodyi vchenyi*, no. 1(53), available at: <http://elibrary.donnue.edu.ua/596/1/Шендригоренко%20Молодий%20вчений.pdf> (access date November 29, 2019).

Феофанова І.В., Хорольська Н.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Мета. Вивчення організації внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети використано наступний інструментарій методів наукового дослідження: діалектичний метод пізнання – для уточнення поняття зобов'язання, розрахунки, заборгованість; аналітико-монографічний – при вивченні літературних джерел; системно-аналітичний метод – при дослідженні законодавчих чи інших нормативно-правових актів з питань внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками; формалізації – при визначенні послідовності внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками; абстрактно-логічний метод – для узагальнення теоретичних положень, формування висновків та пропозицій.

Результати. Розглянуто та охарактеризовано теоретичні аспекти організації внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Обґрунтовано послідовність організації внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Аргументовано, що здійснення внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками є важливим елементом у системі контролю, адже своєчасна перевірка забезпечує формування повної, достовірної інформації про стан розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані матеріальні цінності, виконані роботи й надані послуги, необхідної користувачам фінансової звітності для управління і розвитку підприємства. Теоретично обґрунтовано та визначено функції та завдання внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Наукова новизна. Запропоновано послідовність здійснення внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, яка передбачає етапи перевірки й процедури, що є підставою для формування на підприємстві ефективної системи внутрішнього контролю.

Практична значущість. Основні положення даного дослідження можуть бути використані підприємствами, задля забезпечення своєчасності, повноти й прозорості розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Ключові слова: розрахунки з постачальниками, зобов'язання, кредиторська заборгованість, договірні зобов'язання, внутрішній аудит, функції аудиту, завдання аудиту, етапи аудиту, процедури аудиту.

Feofanova I.V., Khorolska N.V. ORGANIZATION OF INTERNAL AUDIT OF ACCOUNTS WITH SUPPLIERS AND CONTRACTORS

Purpose. The aim of the article is to study the organization of internal audit of payments with suppliers and contractors.

Methodology of research. We used the following tools of scientific research methods to achieve this goal: dialectical method of cognition – to clarify the concept of obligations, calculations, debt; analytical and monographic – in the study of literary sources; system and analytical method – in the study of legislative or other regulations on internal audit of settlements with suppliers and contractors; formalization – in determining the sequence of internal audit of payments with suppliers and contractors; abstract and logical method – for generalization of theoretical propositions, formation of conclusions and suggestions.

Findings. Theoretical aspects of the organization of internal audit of payments with suppliers and contractors are considered and characterized.

Originality. The consistency of internal audit of payments with suppliers and contractors is substantiated. It is argued that the internal audit of payments with suppliers and contractors is an important element in the control system, because timely verification provides the formation of complete, reliable information about the status of payments with suppliers and contractors for material assets received, work performed and services required for users of financial statements for management and development of the enterprise. The functions and tasks of internal audit of payments with suppliers and contractors are theoretically substantiated and defined. The sequence of internal audit of payments with suppliers and contractors is proposed, which provides the stages of verification and procedure, which is the basis for the formation of an effective internal control system.

Practical value. The main points of this study can be used by enterprises to ensure timely, complete and transparent settlements with suppliers and contractors.

Keywords: payments to suppliers, liabilities, accounts payable, contractual obligations, internal audit, audit functions, audit tasks, audit stages, audit procedures.

Феофанова І.В., Хорольская Н.В. ОРГАНИЗАЦИЯ ВНУТРЕННЕГО АУДИТА РАСЧЕТОВ С ПОСТАВЩИКАМИ И ПОДРЯДЧИКАМИ

Цель. Изучение организации внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели использован следующий инструментарий методов научного исследования: диалектический метод познания – для уточнения понятия обязательства, расчеты, задолженность; аналитико-монографический – при изучении литературных источников; системно-аналитический метод – при исследовании законодательных или других нормативно-правовых актов по вопросам внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками; формализации – при определении последовательности внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками; абстрактно логический метод – для обобщения теоретических положений, формирования выводов и предложений.

Результаты. Рассмотрены и охарактеризованы теоретические аспекты организации внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками. Обоснована последовательность организации внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками. Аргументировано, что осуществление внутреннего аудита расчетов с

поставщиками и подрядчиками является важным элементом в системе контроля, ведь своевременная проверка обеспечивает формирование полной, достоверной информации о состоянии расчетов с поставщиками и подрядчиками за полученные материальные ценности, выполненные работы и предоставленные услуги необходимой пользователям финансовой отчетности для управления и развития предприятия. Теоретически обоснованы и определены функции и задания внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками.

Научная новизна. Предложена последовательность осуществления внутреннего аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками, которая предусматривает этапы проверки и процедуры, которая является основанием для формирования на предприятии эффективной системы внутреннего контроля.

Практическая значимость. Основные положения данного исследования могут быть использованы предприятиями, ради обеспечения своевременности, полноты и прозрачности расчетов, с поставщиками и подрядчиками.

Ключевые слова: расчеты с поставщиками, обязательство, кредиторская задолженность, договорные обязательства, внутренний аудит, функции аудита, задания аудита, этапы аудита, процедуры аудита.